

Na temelju članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi („Narodne novine“, broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12., 19/13., 137/15., 123/17., 98/19. i 144/20), članka 4. i 57. Zakona o sprječavanju sukoba interesa (NN 143/21) i članka 32., 41., 106. i 107. Statuta Grada Trilja (Službeni glasnik Grada Trilja 03/09, 01/13, 02/18, 01/21 i 05/23) Gradsko vijeće Grada Trilja na 21. sjednici, održanoj 06. rujna 2023.god., donijelo je:

ETIČKI KODEKS SVIH NOSITELJA POLITIČKIH DUŽNOSTI U GRADU TRILJU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovim Etičkim kodeksom utvrđuju se etička načela i standardi u ponašanju predsjednika, potpredsjednika i članova Gradskog vijeća Grada Trilja, gradonačelnika i zamjenika gradonačelnika Grada Trilja, te predsjednika i članova radnih tijela Gradskog vijeća (u nastavku teksta: nositelji političkih dužnosti) u obavljanju njihovih dužnosti, utemeljena na propisima i široko prihvaćenim dobrim običajima i moralnim načelima.
- (2) Odredbe ovoga Kodeksa odgovarajuće se primjenjuju na sve *nositelje političkih dužnosti*: gradonačelnika i njegova zamjenika, članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, predsjednike i članove uprava i nadzornih odbora trgovačkih društava u kojima jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju većinski udio te predsjednici i članovi uprava trgovačkih društava koji su u većinskom vlasništvu trgovačkih društava u kojima većinski udio ima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.
- (3) Nositelji političkih dužnosti dužni su se pridržavati ovoga Etičkog kodeksa.
- (4) Ovim Etičkim kodeksom građane Grada Trilja i opću javnost upoznaje se s ponašanjem koje imaju pravo očekivati od nositelja političkih dužnosti, kao javnih osoba.

Članak 2.

U ovome Etičkom kodeksu pojedini pojmovi imaju sljedeće značenje:

- **diskriminacija** je svako postupanje kojim se neka osoba, izravno ili neizravno, stavlja ili bi mogla biti stavljena u **povoljniji ili nepovoljniji** položaj od druge osobe u usporedivoj situaciji, na temelju rase, nacionalnoga ili socijalnog podrijetla, spola, spolnog opredjeljenja, dobi, jezika, vjere, političkoga ili drugog opredjeljenja, bračnog stanja, obiteljskih obveza, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili ne članstva u političkoj stranci ili sindikatu, tjelesnih ili društvenih poteškoća, kao i na temelju privatnih odnosa sa zaposlenikom ili dužnosnikom Grada Trilja;
- **kodeks** je Etički kodeks nositelja političkih dužnosti u Gradu Trilju;
- **sukob interesa** je situacija u kojoj su privatni interesi nositelja političkih dužnosti u suprotnosti s javnim interesom ili kad privatni interes utječe ili može utjecati na nepristranost nositelja političke dužnosti u obavljanju njegove dužnosti;

- **korupcija** je svaki oblik zlouporabe ovlasti radi osobne ili skupne koristi, bilo da se radi o javnom ili privatnom sektoru, korumpiranom se smatra svaka službena ili odgovorna osoba koja radi osobne koristi ili koristi skupine kojoj pripada zanemari opći interes koji je dužna štiti s obzirom na položaj i ovlasti koje su joj povjerene. Korupcijom se smatra i kada građanin nudi ili pristaje na davanje zatraženog mita;
- **mito** je novac ili druga vrsta nagrade koja se daje kriomice, a namijenjena je onome tko je u mogućnosti iskoristiti svoj položaj i nešto odlučiti, učiniti u korist davaoca, mimo zakona i etike;
- **pogodovanje** kad odgovorna osoba pogoduje jednom od gospodarskih subjekata prilagođavanjem uvjeta javne nabave ili sklopi ugovor s ponuditeljem čija je ponuda u suprotnosti s uvjetima iz dokumentacije za nadmetanje, službena ili odgovorna osoba koja iskoristi položaj ili ovlast pogodovanjem u davanju, preuzimanju ili ugovaranju poslova za svoju djelatnost ili djelatnost osoba s kojima je interesno i rodbinski povezana.
- **nepotizam** je oblik djelovanja kojim se popunjavaju radna mjesta članovima svoje obitelji ili daje prednost pri zapošljavanju rodbini i poznanicima na način da kriterij stručne ili osobne sposobnosti, znanja i vještina za određenu funkciju ne igra odlučujuću ulogu.
- **uznemiravanje** je svako neprimjereno ponašanje prema drugoj osobi koja ima za cilj ili koja stvarno predstavlja povredu osobnog dostojanstva, ometa obavljanje poslova, kao i svaki čin pojedinačan ili ponavljan, verbalni, neverbalni ili tjelesni te stvaranje ili pridonošenje stvaranju neugodnih ili neprijateljskih radnih ili drugih okolnosti koje drugu osobu zastrašuju, vrijeđaju ili ponižavaju, kao i pritisak na osobu koja je odbila uznemiravanje ili spolno uznemiravanje ili ga je prijavila, uključujući spolno uznemiravanje.

Članak 3.

Cilj Kodeksa je stvaranje ozračja u kojem svi nositelji političkih dužnosti svoje poslove obavljaju vodeći se prije svega javnim interesom te zaštitom vjerodostojnosti i dostojanstva povjerene im dužnosti, u skladu s opravdanim očekivanjima građana o ponašanju političkih predstavnika kojima su dali svoje povjerenje, uz zaštitu prava svakog nositelja političke dužnosti na primjenu demokratskih sredstava artikuliranja i promicanja svojih političkih stavova.

II. TEMELJNA NAČELA

Članak 4.

Nositelji političkih dužnosti se pridržavaju sljedećih temeljnih načela:

- zakonitosti i zaštite javnog interesa;
- visokih etičkih i moralnih principa u obnašanju javnih funkcija, dužnosti i upravljačkih prava;
- *multe tolerancija na korupciju, mito, pogodovanje i nepotizam;*
- odanosti lokalnoj zajednici te dužnosti očuvanja i razvijanja povjerenja građana u nositelje političkih dužnosti i institucije gradske vlasti u kojima djeluju;
- poštovanja integriteta i dostojanstva osobe, zabrane diskriminacije i povlašćivanja te zabrane uznemiravanja;

- čestitosti i poštenja te izuzetosti iz situacije u kojoj postoji mogućnost sukoba interesa;
- zabrane korištenja svoje dužnosti odnosno ovlaštenja koja iz nje proizlazi u svrhu ostvarivanja osobnog interesa ili privatnih interesa drugih osoba;
- konstruktivnog pridonosa rješavanju javnih pitanja, javnog interesa i šire zajednice;
- javnosti rada i dostupnosti građanima;
- zabrane svjesnog iznošenja neistina;
- pridržavanja pravila rada tijela u koje su izabrani, odnosno imenovani;
- aktivnog sudjelovanja u radu tijela u koje su izabrani, odnosno imenovani;
- prihvaćanja dobrih običaja parlamentarizma te primjerenog komuniciranja, uključujući zabranu uvredljivog govora;
- odnosa prema službenicima i namještenicima gradskih upravnih tijela koji se temelji na propisanim pravima, obvezama i odgovornostima obje strana, uključujući prava i dužnosti službenika i namještenika utvrđena Etičkim kodeksom Gradske uprave Grada Trilja, isključujući pritom svaki oblik političkog pritiska na upravu koji se u demokratskim društvima smatra neprihvatljivim;
- redovitog puta komuniciranja s gradskim službenicima i namještenicima, što uključuje pribavljanje službenih informacija ili obavljanje službenih poslova, putem njihovih pretpostavljenih;
- redovitog puta komuniciranja s gradskim vijećnicima kao predstavnicima naroda u lokalnom vijeću što uključuje pribavljanje informacija, sagledavanje njihovih prijedloga o njihovim programima, planovima i inicijativama od općeg interesa
- osobne odgovornosti za svoje postupke.

Obveze članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i svih ostalih nositelja političkih dužnosti u svrhu sprječavanja sukoba interesa

Članak 5.

- (1) Član predstavničkog tijela i drugi nositelj političke dužnosti iz članka 1. ovog kodeksa dužan je pisanim putem u roku od 15 dana od stupanja na dužnost ili stjecanja udjela obavijestiti predsjednika predstavničkog tijela ako ima 5 % ili više udjela u vlasništvu poslovnog subjekta.
- (2) Popis udjela iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se i redovito ažurira na mrežnim stranicama jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno grada Trilja.
- (3) Član predstavničkog tijela i drugi nositelj političke dužnosti dužan je pisanim putem u roku od 15 dana obavijestiti predstavničko tijelo o stupanju u poslovni odnos poslovnih subjekata u njegovu vlasništvu i vlasništvu članova njegove obitelji s jedinicom lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojoj obnaša dužnost člana predstavničkog tijela ili izvršne vlastite s trgovačkim društvima i drugim pravnim osobama kojima je ta jedinica osnivač ili član.
- (4) Nadzor nad ispunjenjem obveza iz ovoga članka provodi Etički odbor.

- (5) Tijelo koje odlučuje u drugom stupnju o odlukama predstavničkog tijela, gradonačelnika i drugih osoba navedenih u stavku 2. članku 1. ovog kodeksa te povredama kodeksa koji su u njegovoj nadležnosti je Povjerenstvo o sprječavanju sukoba interesa.

Deklariranje sukoba interesa i nesudjelovanje u odlučivanju

Članak 6.

- (1) Ako se pojave okolnosti koje se mogu definirati kao potencijalni sukob interesa, nositelj političkih dužnosti je dužan deklarirati ga na odgovarajući način i razriješiti tako da zaštiti javni interes.
- (2) Ako nije drukčije propisano zakonom, nositelj političkih dužnosti će se izuzeti od donošenja odluka odnosno sudjelovanja u donošenju odluka i sklapanju ugovora koji utječu na njegov vlastiti poslovni interes ili poslovni interes:
- a) s njim povezanih osoba
 - b) poslodavaca kod kojih je bio u radnom odnosu u posljednje dvije godine prije stupanja na dužnost.
- (3) U svim slučajevima nastupanja sukoba interesa ili nespojivosti dužnosti, nositelji političkih dužnosti se obvezuju, bez odgode, prijaviti takav slučaj i poduzeti sve potrebne radnje kako bi sukob interesa ili nespojivost dužnosti prestao
- (4) Uz zakonsku obavezu, nositelji političkih dužnosti imaju i moralnu obavezu da se suzdrže od raspravljanja i odlučivanja u onim stvarima u kojima imaju osobni interes te da o tome obavijeste tijelo koje o tome odlučuje.
- (5) Nositelji političkih dužnosti na čelnim položajima u tijelima gradske vlasti angažirani su na osiguranju provedbe Kodeksa u dodatnoj mjeri, u skladu s posebnom odgovornošću koju imaju.

Članak 7.

Nositeljima političkih dužnosti iz članka 1. ovog kodeksa zabranjeno je:

- a) primiti ili zahtijevati korist ili obećanje koristi radi obavljanja dužnosti
- b) ostvariti ili dobiti pravo ako se krši načelo jednakosti pred zakonom
- c) zlouporabiti posebna prava obveznika koja proizlaze ili su potrebna za obavljanje dužnosti
- d) primiti dodatnu naknadu za poslove obnašanja javnih dužnosti
- e) tražiti, prihvatiti ili primiti vrijednost ili uslugu radi glasovanja o bilo kojoj stvari, ili utjecati na odluku nekog tijela ili osobe radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe
- f) obećavati zaposlenje ili neko drugo pravo u zamjenu za dar ili obećanje dara
- g) obećavanje bilo kakvih privilegija, pogodnosti, prednosti u zamjenu za glasovanje na izborima ili pogodovanje lobijima, tajnim, javnim ili prikrivenim financijerima predizborne kampanje
- h) utjecati na dobivanje poslova ili ugovora o javnoj nabavi

- i) koristiti povlaštene informacije o djelovanju gradskih ili državnih tijela radi osobnog probitka ili probitka povezane osobe ili osoba
- j) na drugi način koristiti položaj obveznika utjecanjem na odluku tijela javne vlasti ili osoba koje su u njima zaposlene kako bi postigli osobni probitak ili probitak povezane osobe, neku povlasticu ili pravo, sklopili pravni posao ili na drugi način interesno pogodovali sebi ili drugoj povezanoj osobi.

Članak 8

Nositeljima političkih dužnosti iz članka 1. ovog Kodeksa se ne preporučuje:

- a) Zapošljavanje u **trgovačkim društvima/ poslovnim subjektima** koje su u djelomičnom ili potpunom vlasništvu grada Trilja,
- b) Zapošljavanje u ustanovama /institucijama grada Trilja,
- c) Zapošljavanje članova uže obitelji u navedenim trgovačkim društvima i ustanovama.

III. NADZOR POŠTOVANJA ETIČKOG KODEKSA

Članak 9.

- (1) Poštovanje Kodeksa nadzire **Etički odbor**.
- (2) Etički odbor čine predsjednik i dva člana, koja imenuje i razrješuje Gradsko vijeće.
- (3) Predsjednik Etičkog odbora imenuje se iz reda osoba nedvojbenoga javnog ugleda u lokalnoj zajednici.
- (4) Nedvojbeni javni ugled u lokalnoj zajednici imaju osobe koje nisu pravomoćnom presudom proglašene krivom za počinjenje bilo kojeg kaznenog djela.
- (5) Predsjednik Etičkog odbora ne može biti nositelj političke dužnosti, niti član političke stranke, odnosno kandidat nezavisne liste zastupljene u Gradskom vijeću.
- (6) Članovi Etičkog odbora imenuju se iz reda vijećnika Gradskog vijeća, po jedan član iz vlasti i oporbe najkasnije 30 dana od dana stupanja na snagu ove odluke.
- (7) Administrativnu potporu radu Etičkog odbora pruža upravno tijelo Gradske uprave nadležno za stručnu pomoć radu Gradskog vijeća.

Članak 10.

- (1) Etički odbor izdaje *mišljenja, preporuke i upozorenja*, povodom pritužbe ili na zahtjev građana, nositelja političkih dužnosti, Gradskog vijeća, Gradonačelnika, zamjenika ili njihovih radnih tijela, kao i na vlastitu inicijativu.
- (2) **O pritužbi** na ponašanje koje podnositelj smatra protivnim Kodeksu Etički odbor obavještava nositelja na kojeg se pritužba odnosi, dajući mu mogućnost da se o pritužbi očituje u roku od 15 dana od dostave pritužbe.

- (3) Pritužba **se može** podnijeti pisano, elektronski ili usmenim putem.
- (4) Ukoliko pritužbu zaprimi čelnik tijela javne vlasti, predsjednik/ca gradskog vijeća gradonačelnik, pročelnik ili drugi gradski službenik dužan je pritužbu bez odlaganja proslijediti Etičkom odboru.
- (5) Tijela javne vlasti, gradovi i općine dužna su na mrežnoj stranici i oglasnoj ploči te u službenim prostorijama na vidnom mjestu, istaknuti ime i prezime Predsjednika Etičkog odbora te kontakt podatke (adresu, mail adresu, kontakt telefon) ili oznaku službene prostorije u kojoj se nalazi, osigurati tehnička i druga sredstva potrebna za podnošenje pritužbi (kutija za pritužbe i sl.) kao i omogućiti usmeno izjavljivanje pritužbe Etičkom odboru.
- (6) Tijela gradske vlasti te gradska upravna tijela dužni su surađivati s Etičkim odborom u prikupljanju informacija potrebnih za njegovo odlučivanje.
- (7) Etički odbor odlučuje većinom glasova najkasnije u roku od 60 dana od zaprimanja pritužbe ili zahtjeva.
- (8) **Mišljenja, preporuke i upozorenja** Etičkog odbora dostavljaju se Gradskom vijeću, podnositelju pritužbe ili zahtjeva i nositelju političke dužnosti na kojeg se pritužba odnosi te se objavljuju na oglasnoj ploči Grada Trilja i na web stranici grada Trilja.
- (9) Kada je potrebno odlučiti o postupanju člana Etičkog odbora, taj član ne sudjeluje u odlučivanju.

Članak 11.

Etički odbor podnosi Gradskom vijeću godišnje izvješće o svom radu, najkasnije do kraja ožujka za prethodnu godinu- prihvaćeno godišnje izvješće objavljuje se na web stranici Grada.

Članak 12.

Postupanje Etičkog odbora ne priječi provedbu mjera iz nadležnosti drugih ovlaštenih tijela i osoba u vezi s odgovornošću nositelja političke dužnosti kada su pojedinim ponašanjem ispunjene propisane pretpostavke za provedbu tih mjera.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 13.

Ovaj Etički kodeks stupa na snagu osmog dana od dana objave u „Službenom glasniku Grada Trilja“.

Kodeks se obavezno objavljuje i na internet stranicama Grada Trilja.

KLASA: 021-01/23-01/10
URBROJ: 2181-12-01-23-01
Trilj, 06. rujna 2023.

Predsjednik Gradskog vijeća:

Miljenko Marić, prof.

